

anfäkningar, liksom Luther; men vår tids äkta Lutheraner kloga alldrig öfwer djefwulens anfäkningar.

Moune icke den lätt förledda mängden skolat lysna till Prästerna, om dessa wisfode samna ut, som swärmaren att göra Proselyter af djefwulens anhängare? men saken är denna: när mängden icke lysnar till Prästernas wackra predikningar, emedan dessa äro sjuumti hundar och skälla intet, så måste mängden (dock icke den stora mängden) lysna till swärmarens botpredikningar; och då Prästerna icke kunna verka någonting på öfwerlygelsens väg, d. v. s. med andans swärd, som har rostet i sidan, så måste de taga sin tillflykt till Inquisitionen, hwilken blifwit så förhatlig, att till och med Afsonbladet måste förböma den, såsom warande ett ingrepp i tankens frihet.

Widare säger Tegner: "Sans ord falla som eldgnistor i den lättfångda och enfalldiga mängdens sinnen." (Hafwa då dessa eldgnistor sprakat från den stora brasan i helwetet, eller hafwa de kommit från den andeliga eld, som Trälsaren kom att upptända?).

(Forts.)

Witeå.

Tryckt hos W. N. Nygren, 1852.

Ens Hopandes Röst i Öknen.

N:o 4. April. 1852.

Förlikning mellan Rom. 3. 28
och Jac. 2. 21.

I Rom. 3. och 28 betygar Apostelen Paulus: så hålle wi nu det, att menniskan warder rättfärdig af trone, utan lagsens gerningar. — Deremot heter det i Jac. 2. 21 wardt icke Abraham war fader af gerningar rättfärdigad, då han sin son Isak offrade på altaret.

Dessa språk handla båda om ganska wigtiga ting, ty de handla em huru man worder rättfärdig. Att warda det, är aldeles nödwändigt för att warda salig, så samit som det är, att all salighet är i Gud och att Gud är rättfärdig. Rättfärdig är egentligen den menniska, som är sådan, som hon rätteligen bör wara och lefwer, som hon rätt bör lefwa, så att hon är efter Guds heliga och rättfärdiga lag full af renhet och kärlek och fri ifrån all ohelighet och all kallförmighet, fri ifrån alla synder och prydd med alla dygder. Men hwar finnes en sådan menniska? Guds heliga lag will öfwerlygga oss fallne syn-

dare, att hon icke finnes eller kan finnas. Hvilken säga: jag är ren i mitt hjerta och klar ifrån mina syndor? (Ordspr. 20: 9) Allesammans äro wi syndare och hafwe intet att berömma oss af för Gudi. (Rom. 3. 10) Med dessa och många andre skriftenes språk, hvarmed en allmän erfarenhet öfverensstämmer, bewisas klart och rikeligen, att ingen menniska är i sig sjelf rättfärdig för Gud. Det är således af nöden att warda rättfärdig. Och så oändeligt nödigt och wigtigt är detta, att man måste wara mycket oswande, om man kan lägga sig trygg någon qwäll till den lekamliga sünnen, utan med ömt bekymmer hafwa börjat efterfråga, huru man skall warda rättfärdig inför Gudi. Gud som faderligen förjt för våra sjäalars ewiga frälsning har ock i sitt heliga ord på många ställen i den heliga skrift här- em gihwit klara och dyrbara lärdomar, hwilka måste wara särdeles wälkomna för de själar, som i en syndig och förgänglig werld sucka och hungra efter en ewig rättfärdighet.

Men de lärdomar, som i de anförda språken här om meddelas, synas wid första påseendet strida emot hwarandra. Ty då Paulus lärer att menniskan warder rättfärdig af nåd genom tron allena utan gerningar, så synes Jacob lära, att icke tron allena gör rättfärdig, utan att gerningar också måste wara med och hjälpa till. Hwilkendera har rätt? Utan twiswel hafwa de båda rätt, då man rätt uppfattar dem, ty Guds ande kan ej motsäga sig sjelf.

För att korteligen upplösa denna stenbara motägelsen är nödigt att märka det olika sammanhang och afseende,

som båda Apostlarna i de anförda språken hafwa. Afwen en flygtigare och yligare genom läsning af Romarebrevets första 3 kapitel bör wisa äfwen ensaldigare läsare, att Apostelen bewisar, huru alla menniskor, både Judar och hedningar, woro för Gud syndare och orättfärdige och på det högsta behöfde Kristi förfoning och förtjenst, som allenast kan ställa oss rättfärdiga för Gudi, då wi denna förfoning med en rätt tro anamme. Här sättes nu tronens wäg och nådens alldeles emot gerningarna och den egna förtjensten. Apostelen Paulus läser icke att en sann tro är utan goda gerningar. Men han lärer, att på dessa gerningar intet afseende göres och må ske wid vår rättfärdiggörelse för Gud. — Men då denna lära är så wiktig att hålla lifasom med bägge händerna om wi icke skole fångas i egenrättfärdigheten, hwartill vår förderfwade natur är så benägen, och så lunda wara fångue under lagens träldom och förbannelse, så kunde man fråga, huru då Apostelen Jacob kan drifwa en lära, som synes så falsk och farlig, nemligen att menniskan skall (såsom Abraham) rättfärdiggöras icke blott af tron utan ock af geruingarna; så bör man märka, att Jacob skrifwer emot den döda tron, som redan då började spöla i Kristna församlingen, fastän den icke war så allmän, som i våra dagar bland stora hope af så kallade Kristna, som snarare må beta döpta hedningar. Jacob lärer icke att gerningarua göra någon till Kristen och rättfärdig för Gudi. Goda gerningar wis blott för menskor som kunna och wilja se det, att menniskan af Guds blotta nåd är worden för Kristi skull genom tron rättfärdig ansedd och förklarad. Denna tro är

ej en blott muntre och kunnskapstro, som är **Äfämre** än **Äfjälarnas**, hvilka dock **bäfwä** för den stora **Guden**, då deremot de ogudaktiga menniskor ofta intet **bäfwä** för **Gud**, fast de säga sig tro på honom. En san tro måste verka kärlek och goda uppfåt, tankar, ord och gerningar. Eljest är tron blott en **död** och farlig **inbillning** i en **försvande** och **obotsfärdig** **syndaresjäl**. **Abraham** war rätt **färdig** **hållen** genom **tron** **allena**. Men genom **lydaktig** **het** **bewisade** han att hans **tro** och **rättfärdiggörelse** war **rättfärdighets**. Således lærer **Paulus**, att **lesiwernets** **rättfärdighet**, den ware hos **otrogna** eller **trogna**, ej **werkar** eller **bidrager** till **rättfärdiggörelse** **inför** **Gud**. **Jacob** åter lærer att denna **rättfärdiggörelse**, ehuru den **ster** af **nåd** genom **tron** **allena**, dock måste **följäs** af **lesiwernets** **rättfärdighet** om den ej skall **wara** en **tom** och **död** **inbildning**.

Förlikning mellan Rom. 3. 23 (& 27)

och 2 Cor. 1 12 (& 14)

I Rom. 3. 23 skrifer **sankt Paulus**: **Allesamma** **äro** **de** **(menniskorna)** **syndare** **och** **hafwa** **ingen** **berömmelse** **för** **Gudi**, och i 2 Cor. Kap. 12 skrifer **samme** **Apostel**: **wår** **berömmelse** **är** **detta**, **nemliga** **wårt** **samwetes** **wittnesbörd**, **att** **wi** **uti** **ensaldighet** **och** **Guds** **renhet**, **icke** **uti** **föttflig** **wisheit**, **utan** **i** **Guds** **kraft** **hafwe** **wandrat** **på** **werlden**, **men** **al-** **ramest** **når** **eder**. — Den **motsägelse**, som **Kunde** **sy-** **nas** **wara** **mellan** **desa** **språk**, **skall** **lätt** **förswinna**, om **wi** **fåda** **dem** **i** **deras** **rätta** **ljus**. **Derföre** **må** **här** **ansöras**

det som för detta ändamål till dessa språkens förklaring må kunna anses nödigast.

På förra stället (Rom. 3) wisar **Apostelen**, att **Guds** **heliga** **lag** **framställer** **alla** **menniskor**, **såsom** **fallne** **och** **förnedrade** **syndare**, **som** **ingen** **berömmelse** **för** **Gudi** **hafwa** **ändock** **ormasfäden** **och** **Lucifers-arten** **uti** **os** **gör**, **att** **det** **smidkar** **wårt** **förderfwade** **hitt**, **att** **föka** **och** **winna** **pris** **och** **beröm**. Den **berömmelse**, som **wi** **skulle** **ha**, **men** **icke** **hafwa** **för** **Gudi**, **betyder** **här** **desamma** **som** **härligheten** **af** **Guds** **beläte** **och** **insegel** **och** **adel**. Denna **härlighet** **är** **förlofad** **och** **i** **grunden** **djupt** **förderfwad** **genom** **syn-** **dafallet**, **fastän** **stora** **hopen** **icke** **känner** **och** **tror** **djupet** **af** **detta** **förderf**, **huru** **mycket** **än** **Guds** **ord** **och** **upplysta** **lä-** **rare** **derom** **wittna**.

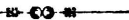
Guds **heliga** **lag**, som är ett uttryck af **Guds** **helig-** **het**, wisar ej blott **huru** **wi** **böra** **wara** **och** **leswa**, **utan** **och** **huru** **menniskan** **war**, **då** **hon** **egde** **Guds** **beläres** **här-** **lighet** **före** **syndafallet**.

Då **Guds** **ande** **får** **fätta** **denna** **lagsens** **heliga** **spegel** **för** **wåra** **ögon**, **så** **blifwa** **äfwen** **de** **bästa** **naturliga** **men-** **niskor** **nog** **brottfliga**. De få **erfara**, **att** **menniskan** **af** **naturen** **är** **djupt** **förnedrad** **och** **besmittad**, **huru** **mycket** **det** **blinda** **förnuftets** **skryter** **öfwer** **sin** **Gudoms** **adel** **och** **hur** **mycket** **den** **döda** **tron** **på** **sin** **förmenta** **fromhet** **och** **godhet** **fätter** **en** **synnerlig** **förtrostan**. Men **Guds** **lag** **wisar**, **att** **det** **är** **en** **trafig** **adel** **och** **fromhet**, **som** **wi** **ha** **för** **Gudi**, **då** **wi** **för** **den** **Helige** **äro** **fulle** **med** **synd**, **o-** **tro**, **andeligt** **mörkler** **m. m.** **och** **arma** **wredenes** **barn**, **dödsfångar** **och** **fatans** **trålar**. Men om **Guds** **lag** **fälun-** **da** **nedslår** **all** **egen** **berömmelse** **för** **Gudi**, **mycket** **mera**

Guds Evangelium, som wisar hwad wår återlösning kostar; ty just det, att en så mächtig Trälsfare, härlighets Herre, sjelf behöfde så djupt nedlåta sig och lida för att upprätta oss, bewisar bäst huru djupt fallne och eljest hjälplöse wi woro. Intet kan så klart wisa, att wi uti oss och af oss sjelfwa ingen berömelse hafwa, intet kan så nedflå och till intet göra all egen berömelse för Gudi, som just wår härlige Trälsfares djupa förnedring, hwarigenom Han åt oss återwann den förlorade härlighet eller Guds belåte, som han nu will och kan genom Nådens medel och Andas öf ikläda. Der icke detta sker, så är det wår egen skuld. Upprättelse har flött för alla. Den förlorade härligheten eller berömmelsen af Guds belåte kan af en hwar återwinnas genom tron på Kristus. Sålunda kunne wi få berömelse för Gudi, fastän wi icke hafwe den af oss sjelfwa. Wi skola nu hafwa den af nåden i Gudi wår om Trälsfare. Derföre säger Herren i Jer. 9 24: **Den sig berömma will, han berömma sig at han känner mig.** Swilket ock David gör, då han i Ps. 34. 3 säger: **Min själ skall berömma sig af Herran, att de elende skola höra det.** Då således Apostelen skrifwer, alle äro wi syndare och hafwa ingen berömmelse för Gudi, så ser han uppå, hwad wi äro af naturen. Men härmed gynnas icke Apostelen den falska tröft, som den naturliga, oomvända människan tar sig af detta språk för att få sofwa sött i syndasömmen under föregifwande att dett ej är wårre för henne än för andra, efter som alla äro syndare och hafwa ingen berömelse för Gudi. Han besinnar ej, att fastän wi uti oss sjelfwa och af naturen icke hafwa nå-

gon berömelse för Gudi (någon härlighet af Hans belåte), så kunna wi likwål få den åter genom tron på Sonen, som uppenbarades i köttet och dock war **Guds härlighets sten och Hans wäsendes rätta belåte.** Denna berömelse få wi således åter genom rättfärdiggörelsen, då alla synder förlätas och Kristi fullkomliga rättfärdighet oss tillräknas, samt i nyafödelser och förnyelsen, då Kristi sinne och liknelse oss iklädas. Deras kan då en Kristen berömma sig att han fått igen Guds belåte genom föreningen med Guds Son. Ja han kan ock der så behöfwas inför menniskor åberopa sig på sitt samwete, att han efter omvändelsen sökt redligen bewara sin tro i ett godt samwete och lyda det wäckta och upplysta samwetes råst. Deri är wål icke en Kristen rättfärdig för Gud, för hwilken han alltid bekänner synd och brist, men mot satans och werldens ondskas och anklagelser kan han dock ställa sitt samwetes goda wittnesbörd och wädja till Honom, som hjertan pröfwar och rätt dömer. Så gjorde Paulus mot sina fiender i Korinth, och derpå syftar wårt språk 2 Cor. 1. 12. **Wår berömmelse är detta, nemligen wårt samwetes wittnesbörd, att wi uti enfaldighet och Guds renhet, icke uti köttelig wisheit utan i Guds nåd hafwe wandrat på werldene, men aldramest (längst) när eder.** Han sätter flitt goda samwetes wittnesbörd (icke emot Guds dom i lagen) utan emot werldens och dess furstes wrånga domar och anklagelser. Berömelse betyder då på detta ställe detsamma, som tröft och hugnad deröfwer att han wandrat redligt (eller renhårigt som det heter). Men detta tillskref han icke sin egen kloshet och kraft,

utan Guds nåd. Ty huru mycket en otrogen berömmar sig af ett godt samwete (der hans samwetet söfves och förhårdas), så är det allenast genom Guds nåd i Kristo och genom Jesu blod, som en syndig menniska kan få ett rent och godt samwete (Ebr. 9 14.). Således då en rätt Kristen berömmar sig af ett godt samwete, så berömmar han icke sig sjelf, utan prisar Guds wäldande, omwändande och bewarande nåd, hwarförutan wi ej kunne spinna den minsta tråd till vår rättfärdighets klädnad.

(Fortf. från föreg. Nr.)

Hur står det till med Christendomen i Lutheriska kyrkan?

Tequèr säger: Han blir dagens hjelte, han blir en Profet från Himmelen. Förmodligen en falsk Profet. Men af deras frukt skolen i känna dem. Hwilken war större hjelte för dagen än Tequèr? Han war en Profet för den lärda världen, och alla trode honom wara inspirerad, om icke just af Gud, åtminstone af sitt stora snille: alla trodde på hans ord lika som på ett orakel. Men hwilken frukt har detta snille burit? Hans fiender wille beskylla honom att han raglade, och hans stundom oansändiga skämt, som alldeles icke höfves en Christen Biskop, bewisar en inneboende oren köttelig anda, som troligen hade någonting motsvarande i gerningen, ehuru ryktet om hans h—ri kan i wisfa delar wara öfwerdrifwit. Så mycket är dock säkert, att hans oansändiga skämt war en följd af en inneboende lätt sinnighet, hwilken tywärr är herrskande öfwer hela den Civili-

serade werlden; så att till och med de allwarsamme Romarna, med sina stränga seder, under Republikens tider, kunna anklaga den nu warande Christna generationen för en lätt sinnighet och ett sjelfswäld, som är oerbördt i sjelfwa hedendomen. En Christen Biskop hade bort bestraffa sitt tidehwarfs lätt sinnighet och sjelfswäld; men i stället för att bestraffa har han mera uppmuntrat den samma. Och detta är nu frukten af detta winträd; det har burit sura druswor, som Tegners samtid har ätit med begärlighet. Men "barnen skola snart få öma tänder af de sura druswor, som fädren ätit"

Det klagas redan deröfwer, att Barnhusen icke kunna inrymma alla horungar, som tillwiskas i hufvudstaden; Barnhusdirectionen måste begära understöd af Rikes Ständer. Monne Kongl. Maj:jt ärliga och dygdesamma undersätare wara pliktige att underhålla hufvudstadens horungar? Det finnes icke i Rådet en enda Cicero, som wägar bestraffa de förnämde Catiliniska utswäfsningar, det finnes icke en enda Prest, som wägar höja sin röst emot lätt sinnigheten och det öfwerhand tagande sedeförderfwet. Men den Gudomliga Rättwisans kretsgång är sådan, att synden straffar sig sjelf. När lätt sinnigheten och sedeförderfwet får taga öfwerhand, så uppkommer fattigdomen: ur fattigdomen uppkommer Socialismen: ur Socialismen uppkommer Revolutionen, och när Revolutionen fått höja sin blodiga fana då stonas icke hwarken Herrar eller Prester uti förnutets Herradöme. På detta sätt skall den massan tacla de Bildade och ståndspersonerna för de goda lärdomar den fått, för de goda exempel den sett, för den Gudsfruktan

och doggde den funnit i land sina Vårare. Om en lätt-
 sinnig Biskop kan beherrskes af äregirighet: om han kan
 förelidas af världens låfängliga ära, att låta sitt "blig-
 trände snille" lysa för världen; hwarsföre skulle han
 då bestylla en man af hopen för äregirighet, om denne
 uppträder såsom en ketspredikant för den blinda hopen,
 som blifwit lemnad i andeligt mörker af sina Vårare?
 Den högdrogne Biskopen kan icke nedlåta sig till att
 predika för packet; han måste predika för den bildade
 verden så wacker, att alla dygdiga horor måste gråta;
 men med dessa granna predikningar har han icke kunnat
 förbättra en enda själ. Har han en enda gång besträffat
 lätt sinnigheten? huru kan han besträffa lätt sinnigheten,
 då han sjelf roar höfdämerna med lätt sinniga infall och
 sanständiga qwilheter?

Swar och en, som närmare undersöker Läsaerietis hi-
 storia, skall finna, att äregirigheten icke varit första an-
 ledningen eller motifvet till Läsaeriet. Men om någon
 Läsaerpredikant under tiden icke kunnat skilja äregirig-
 hetens Passion från samwetskräfvet, så är detta icke
 mera underligt, än att Prästerna icke kunna skilja den
 infernaliska Passionen eller Prästfanatismen ifrån sam-
 wetskräfvet. Inquisitionens hat emot Christendomen har
 uti Prästernas medvetande uppenbarat sig som ett sam-
 wets kraf. Det har blifwit en helig pligt att utrota de
 förmenta kättarena. De måste twätta sina själar rena i
 kättareblodet, emedan de icke woro tillräckligt renade i
 Drakblodet. Om Läsaerpredikanterne varit beherrskade
 af äregirighet, så hafwa icke Prästerna varit mindre
 beherrskade af samma infernaliska Passion. Men ingen

uppträder som Läsaerpredikant, utan att dertill wara twän-
 gen af en inre drist; det har varit en moralisk Passion,
 som hos dem blifwit upwäckt genom en grundlig wädel-
 se ur syndasömmen. Men en raglande och lätt sinnig Bi-
 skop har alldrig känd någon wädelse, mycket mindre har
 han kunnat wara beherrskad af en moralisk Passion,
 hwars ytringar uppenbara sig för den blinda swina ho-
 pen som swärmeri och Fanatism. Dersföre hafwa de
 också blifwit hatade och föröfjude af världen och i synner-
 het af Prästerna, som varit beherrskade af hat och bitter-
 het. Men detta andeliga hat har hos dem uppenbarat
 sig som en helig pligt att utrota kättarena. Deras sal-
 ska nitälstan har icke varit riktad emot frögäre och säll-
 hundar, emot horor och horbockar, emot swärfare och
 flaggklämpar, emot sabbatsbrytare och bedragare: den har
 icke varit riktad emot lyren, slården, och lätt sinnigheten
 ibland de förnäm; men emot Läsaerena har deras sal-
 ska nitälstan varit riktad. Med Conventikel plakaten till
 wapen hafwa de bemödat sig att nedtyta alla andeliga
 rörelser, all lifaktighet i Religionen, och sedan det på
 detta sätt lyckats dem att förstöra den Religjösa Rän-
 slans wädelse bland massan af folket, hafwa de nu fått
 denna massa så föräukt i andelig blindhet, att hwilken
 äregirig kanalse som håldst kan uppreta denna Folkmassa
 till uppror och politisk Fanatism. Det war icke så länge
 sedan obbelmassan i huswudstaden föll på att stena Gr-
 lebiskopen. Och det blir wäl icke länge innan röbel-
 massan, retad af den politiska Fanatismens swärmarer,
 börjar röra på gatorna: alla man i repet och tjuwien i
 ändan: hängen den sista Kungen i den sista Pre-
 ste us tar mår.

Widare säger Tegner: "Christendomens höga läror, som skulle upplysa Förståndet, användas att ännu mera förmörka och förvilla det. Men hvar föreb hafwa Prästerna lemnat massan af Folket uti oändligt mörker? om Folkets förstånd wore rätt upplyst af Prästerna så skulle det upplysta förståndet icke kunna förmörkas eller förvillas, hvarken af Religiösa eller politiska swärmare men nu har man sett så många prof på det politiska swärmeriet, att man icke en enda dag kan wara säker för Revolution, åtminstone i Frankrike, och slipper mord engeln lös i Frankrike, så kommer den nor äfwen till andra Riken. När massan af Folket kan retas till uppror af politiska swärmare, och Prästerna, som hata alla Religiösa swärmare af hjertans grund, torde snart så lägga nacken under Revolutionens bilan. Ghuru de föreställa sig, att ingen fara är från den politiska Fanatismen att frukta, så bewisa liwäl de politiska uppträden, som förefallit äfwen i Sveriges hufwudstad, att massan kan för en sup och en 12:st. retas till de gröfsta Exceser och stenkastning; hwarföre hafwa Prästerna icke uplyst massans förstånd? hwarföre hafwa dessa uptrända ljus lemnat folket i andelig blindhet och i andeligt mörker? men Prästerna sjelfwa tyckas wara lika blinda i politiskt som i andeligt hänsende. Ingen Påfave har ännu tänkt på uppror, men den råa massan har längesedan tänkt derpå, och det dröjer icke länge innan den politiska surdegen gäser öfwer uti alla Europas hufwudstäder: en anstift från afgrunden är tillräcklig att tänka ed i den politiska långholmen. Wonne detta wara ett bewis derpå, att Prästerna äfrent allt hwad de kunnat för att upplysa folkets förstånd?

Tegner säger: "Swad som skulle stifta frid på jorden användes, att göra buller och ordning." Här komma den Christna Biskopens ord att så i strid med Frälsarens ord: menen icke, att jag är kommen att stifta frid på jorden; nej säger jag Guder, icke frid utan tweedragt. Hwilken tweedragt war det, som Frälsaren kom att stifta? war det en politiskt tweedragt, som han kom att stifta? eller war det Religions krig? wi måste upriktigt tillstå, att icke Frälsaren utan djefwulen har stiftat alla både politiska och Religions krig; han har stiftat alla Revolutioner och inbördes krig: Religions krig, frihets krig, Monarkernas krig, äro alla ett werk af djefwulen. Men den tweedragt, som Frälsaren kom att stifta, består uti disputationer emellan Christna och ochristna emellan Påfave och icke påfave. Den består deruti, att den sorglösa hopen blir förgad på Påfaven för deras dömande. Emellan Christna och ochristna uppkommer alltid en strid, hwarwid de ochristna blifwa uppretade och förbittrade emot Påfaven, som södra samwets friden, och denna andeliga strid är det nu, som Biskopen tadlar. Han menar att Christendomen icke medför någon andelig strid, utan endast frid med djefwulen och werlden. Uti en församling twarest herrskar en andelig döb, der finnes ingen andelig strid; ty huru kunna de döda strida? Men alltså, twarest en eller annan blifwit wäckt till andeligt lif, der uppkommer en andelig strid. Det är en strid emellan andeter och ljuset; emellan satans magt och Gud. Derföre säger den store Religions stiftaren: Jag är kommen att göra menniskan stiftad emot sin Guder,

och döttern mot sin Moder, och sonbufrun mot sin swära. Och människans eget husfolk warda hennes fiender. Huru går det då med friden, som den den döda trons predikanter wilja stifsa? De wilja stifsa frid emellan de Christna och werldens barn. En Christen skulle icke få öppna sin mun för att beordra Christendomens heliga sak ibland hedningar. Biskopen föreställer sig att alla döpta hedningar äro Christna, och att ingen behöfwer tala om Christendomen i hvars dagslifwet. Men den döda trons predikanter ropa frid, der ingen frid är: den andeliga döden falla de för samwets frid och början till andeligt lif kallade för swärmeri.

Widare säger Tegner: "Swad som skulle inge fördragsamhet och öfwerseende med andra antwändes till hårda straff domar och bittert klander."

Talaren har såsom Biskop och Lärare haft fördragsamhet med krögar, och fyllhundar, med horor och horbockar, med skälmar och bedragare, han har alldrig klandrat lyxen, slården och lättfinnigheten ibland de förnäma: och för denna fördragsamhet skola alla Hofdamer tacka honom i Ewigheten, när deras ögon öppnas för de samwets förebräelser, som måste följa på en slårdfull och lättfinnig lefnad. De skola der tacka den namnkunniga Biskopen för de lättfinniga och oansständiga quäckheter, hwarmed han littlat deras sinnlighet, och beskränjat lättfinnigheten i stället för att motverka den. Biskopen har alldeles glömt Profeternas och Apostlarnes method, att bestraffa laster och brott. Ingen af forattidens andeliga Lärare hafwa någon fördragsamhet wisat

emot oödfärdige och förhårdade syndare: alla Profeter, Johannes döparen och Christus uppträdde med en förfärlig stränghet emot sina samtida: de uppträdde med en förfärlig stränghet såsom sin tids anklagare för sedeslöshet och Religions förakt; men Biskopen tror icke, att vår tid är lika långt kommen i sedeslöshet och Religions förakt och derföre yrkar han fördragsamhet emot oödfärdiga och förhårdade syndare. För Profeterna war det en samwets pligt att afkunna Guds hårda straffdomar öfwer ett otäckamt folk; men för vår tids Profeter och Lärare är det en pligt att lemna sedeslösheten och Revolutions föraktet obestraffade, ehuru vår tids sedeslöshet och lättfinnighet är så uppenbar, att allwar samma hedningar måtte förböma oss, och säga: Eder sedeslöshet, Eder Religions förakt har ådragit Eder Guds rättmätiga straff genom de hotande Revolutionerna. Men det är naturligt att den Lärare, som sjelf icke bestraffar sin tids Gudlöshet och lättfinnighet, han tål icke heller, att någon annan gör det; ty han älskar den fallsta samwetsfriden: han låter likväl heten somna.

Hu för tiden will ingen Prest befatta sig med Himmelrikets nyklar. *) Dörren till Hårhuset står på wid gaswel. Dit släppas in icke allenast getter och bockar, utan äfwen hundar och swin. Men Håren måste stå ut

*) Här talas i allmänhet, huru det mångenslades wisar sig uti Kristna kyrkan både när och fjerran. Här ser det ofta ut, såsom more himmelrikets nyklar borttappade af elerus, ehuru dessa nyklar dock ägas och brukas ej blott af alla rättfinniga lärare, utan också af alla rätta Kristna, såsom warande medlemmar af det andeliga presteskapet. Men på det icke all-hud må lastas på lärosåndet, må man bestinna Hefskultens stora förfall i vår tid, då en redlig prest ej kan utestuta det största swin ifrån den Heliga Rättwarden, utan att äfwen tyra att få strapor af Consistorium och skänker af ötrons och syndens anhängare.

tanföre. När tids swina herdar göda swinkreaturen lif-
 som till en slagte dag, men Fären blifwa hotade och de kal-
 las för Separatister. *) Deemed wilja de antyda att
 Separatisterna uteslutit sig sjelwa ifrån stas kyrkan, men
 hvad kan det båta dem, att gå in uti ett swinahus?
 Det allmänna jedeförderfwet, som nu är rådande uti
 statskyrkan, bewisar, att det hus som fordom war ett
 Fårarhus, är nu ett swinahus; ifrån detta swinahus
 kommer en sådan satans lukt och stank, som förpestar
 hela luften. Huru will man att fären skolas i swin uti
 ett sådant swinahus som Statskyrkan nu är? Det är
 wida helsofammare för Fären att stå utanför swinahu-
 set uti fria luften, att de icke må qwätwas af den sa-
 tans lukt och stank, som förpestar luften uti swinahuset.
 Emedan Fären icke kunna smälta det swina dras, som
 nutidens swinaherdar kofa för hundar och swin, så må-
 ste de söka sig mat sjelfwa och gå såsom Får, de der ins-
 gen herdan hafwa. (Wort.)

*) Man wet, att en del läfare utgått från kyrkans yttre gemens-
 kap och derföre blifwit kallade separatiser. Annu flera s. l. läfare
 som också lika klart torde inse "det allmänna jedeförderfwet" hafwa
 den åsigt, att ett andeligt utgående från förderfwet är hufwudsaken och
 att detta förderf ej blott kor i de rum, som wi kalla kyrkor, hwadan
 de ock anse sig med godt samwete kunna i dessa kyrkor höra ordet och
 begå Sakramenterna, äfwen der de måste höra mysket, som ej är godt
 och de ej antaga. Författaren anse mellertid, fast han ej will sträms-
 ma folk från kyrkorna, att det ej är kristeligt att gynna (göda) swinen
 under det man förföljer separatisterna af hwilla wäl äminstone flera
 af renare motiver separerat sig ock äro rätta får under den stora, him-
 melsta fårherden. Red. ann.

Witeå.

Trykt hos W. N. Nygren. 1852.

Ens Kopandes Röst i Öknen.

N:o 5. Maj. 1852.

ett ensalldigt öga och ett argt öga.
(Matth. 22. 23.)

Det förstås att här af Fårälfaren syftas på det ande-
 liga, fast Han tager liknelse af det lekamliga.

Kroppens öga är den enda kroppsslem, som uppfattar
 ljuset. Är nu kroppens öga ensalldigt d. ä. friskt och
 brukas det och ser för sig, så kan det lysa och wägleda
 hela kroppen. Är dier ögat argt (sjukt, stelt, förderfwadt.)
 så har hela kroppen inret godt ljus. Wika så i det ande-
 liga och himmelska. Här står det så till, att "mörker all
 wår själ betäcker" om wi ej få nytt lif och friska, öpp-
 nade förståndögon, att i tronens ljus se rätt fram
 mot rätta wägen och rätta målet. Är ögat argt, är för-
 ståndet i andeligt mörker, (såsom det är, "der Guds ande
 ej är när, som nytt lif i själen wäcker") har ej men-
 niskan af Guds ord och anda fått öppnade förståndögon,
 eller låter hon sin andeliga syn skadas t. ex. genom sjelf-
 rörelhet eller förblindas t. ex. af mennisko-afguderi, så
 blir hennes hela själ äfwen om hon har högre werldo-

